

כוונה להעברת ספר התורה
מדור לדור, מאם לבת / הרבה רינת צפניה

מְרִים קִבְּלָה תּוֹרָה מִסִּינִי
וּמִסְרָתָהּ לְבָנוֹת צִלְפָּחַד
וּבָנוֹת צִלְפָּחַד לְדְבוֹרָה,
וְדְבוֹרָה לְרוּת,
וְרוּת מִסְרָתָהּ לְבְרוּךְיָהּ.
הֵן אָמְרוּ וְשִׁלְשָׁה דְבָרִים:
הַשְׁמִיעוּ אֶת קוֹלְכֶן
וְהַעֲמִידוּ מִלְמִידוֹת הַרְבֵּה
וַעֲשׂוּ דֶרֶשׁ לַתּוֹרָה.

אילך

ב' ראש חודש אייר, שבת פרשת תזריע ומצורע, שבת תקומה, א' אייר 25.4

- א. בתפילות העמידה במהלך היום ובברכת המזון מוסיפים את ברכת "יעלה ויבוא" לציון ראש החודש. בברכת המזון מוסיפים אף את הבקשה "הרחמן הוא יחדש עלינו את החודש הזה לטובה ולברכה". בקשה זו מצורפת גם לפני חתימת ברכת המזון בקצרה.
- ב. בתפילת העמידה בשחרית קוראים את נוסח קדושת היום לשבת וראש חודש, "אתה יצרת".
- ג. לאחר תפילת העמידה בשחרית אומרים הלל בדילוג.
- ד. מוציאים שני ספרי תורה. בספר ראשון קוראים לשבעה עולים בפרשות "תזריע" ו-"מצורע". קהילות הנהוגות במחזור התלת שנתי יקראו שלוש או ארבעה עליות בפרשת "תזריע" ואת יתר העליות בפרשת "מצורע". בספר שני קוראים למפטיר בפרשת ראש חודש. מנהג רבות מקהילות התנועה: פרשת "בהעלותך", במדבר י, 8-10. הקריאה המסורתית: פרשת "פנחס", במדבר כח, 1-15.
- ה. ההפטרה המסורתית היא הפטרת שבת וראש חודש בישעיהו סו א-כד (חוזרים על פסוק כ"ג בתום הקריאה).
- ו. מנהג רבות מקהילות התנועה לקרוא בשבת זו הפטרה מיוחדת לציון שבת תקומה. מנהג אחד הוא לקרוא את ההפטרה שנקבעה ליום העצמאות בישעיהו י, 32 - יב, 6; מנהג נוסף - פסוקי הנחמה בישעיהו ס, 1-22.
- ז. לאחר הכנסת ספרי התורה ניתן לשלב זכר למוסף לשבת וראש חודש, אם בנוסח המופיע בסידור "העבודה שבלב" ואם בנוסח המופיע בנספחים ללוח המנהגים.
- ח. יש הנהגים לשלב בתפילה את מזמור תהילים קד: "ברכי נפשי", הנחשב כשיר של יום של ראשי חודשים. ניתן לשלב את פרק התהילים בסדר פסוקי דזמרה, לאחר אמירת ההלל או בסיום קריאת התורה.
- ט. שבת זו, בין יום הזיכרון לשואה ולגבורה לבין יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל וקורבנות הטרור וחג העצמאות, נקראת במסורת היהדות הרפורמית בישראל, "שבת תקומה". הרעיון לייחד שבת זו למעבר משואה לתקומה זו נולד בבית

מדרשה של התנועה ליהדות מתקדמת בישראל. הוגה הרעיון היה מר אברהם אשר ז"ל מחבריה הפעילים של קהילת "הר-אל" בירושלים.

- י. במהלך תפילות השבת משלבים תפילות ומקראות שעניינן תקומת ישראל בארצו לאחר אימי השואה.
- יא. במשך השנים נוצרו מספר מנהגים בקהילות התנועה לציונה של השבת:
1. בקהילת "הר-אל" ובקהילות אחרות מתייחסים לעניין התקומה בקריאת התורה וההפטרה.
  2. מנהג קהילות אחרות להסתפק בקריאת הפטרה מיוחדת ליום זה, בדומה לנוהג בשבת שובה, שבת הגדול, שבת חזון ושבתות הנחמה, בין אם הפטרת יום העצמאות ובין אם הפטרות נחמה אחרות.
  3. מנהג קהילת "בית דניאל" לקיים תפילת קבלת שבת וערבית לשבת בה משובצים קטעי תפילה במגוון רחב של שפות לציון קיבוץ הגלויות ולפתוח תפילה זו בתקיעת שופר.
  4. בקהילת "דרכי נעם" ברמת השרון נוהגים לקיים בערב שבת ארוחה קהילתית וקריאת מגילת חג מיוחדת לשבת זו הכוללת פרקי קריאה, שירת ארץ ישראל וקריאת מגילת העצמאות.
- יב. במנחה קוראים לשלושה מתוך פרשת אחרי מות. לומדים פרק ב' במסכת אבות.
- יג. בערב שבת סופרים ששה עשר ימים לעומר; במוצאי השבת סופרים שבעה עשר ימים לעומר.

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, יום שלישי, ד' אייר 28.4

- א. מדליקים בבית הכנסת נרות נשמה לזכר חללי מערכות ישראל וקורבנות פיגועי הטרור.
- ב. בקהילות היהדות המתקדמת נערכים מעמדי זיכרון והתייחדות, הכוללים את סדר הזכרת הנשמות. בחלק מקהילות התנועה נוהגים לשלב את מעמד הזיכרון עם סדר תפילת ערבית, ולערוך בסיומה מעמד אזכרה. בסידור "העבודה שבלב" נכלל סדר תפילה ולימוד מיוחד ליום הזיכרון.
- ג. יש הנהגים לומר במסגרת תפילות היום את מזמור תהילים ט: "למנצח על מות לבן...".

"ומחה יי דמעה מעל כל פנים" - אבלות ביום העצמאות:

חג העצמאות אינו מבטל או דוחה את אבלות השבעה והשלשים. עם זאת ראוי לא לנהוג מנהגי אבלות בפרהסיה (בדומה לשבת ולחג הפורים).
נוהגים לנחם אבלים ולקבל מנחמים בחג. לא נוהגים להביא את המת לקבורה ביום העצמאות (יום שבתון ממלכתי) ונוהגים לדחות אזכרת השבעה ואזכרת השלושים החלות ביום העצמאות ליום שאחרי החג.

שבת פרשות אחרי מות ו-קדושים, ח' אייר 2.5

בשחרית קוראים לשבעה ומפטיר בפרשות "אחרי מות" ו-"קדושים". קהילות הנוהגות במחזור הקריאה התלת שנתי מעלות 3 או 4 עולים בפרשת "אחרי מות" ואת יתר העולים והמפטיר בפרשת "קדושים". מפטירים ביחזקאל כ 20-2, כרוב המנהגים או בעמוס ט, 7-15 כמנהג אשכנז. ההפטרות נבחרו משום עיסוקן בהוראת הדרך הנכונה שבה צריך העם ללכת.

א. במנחה קוראים לשלושה בפרשת "אמר". לומדים פרק ג' במסכת אבות.

ב. בערב שבת סופרים עשרים ושלושה ימים לעומר; במוצאי שבת סופרים עשרים וארבעה ימים לעומר.

פסח שני, יום שישי, י"ד אייר 8.5

א. נוהגים מקצת מנהגי שמחה. במנהג התפילה המסורתי אין אומרים את סדר התחנון.

ב. ניתן להקדיש את היום ללימוד על מקורות היום, ועל המסרים של הכלה, נגישות ומתן הזדמנות שניה, העומדים ביסודו של המועד.

ג. בערבו של היום סופרים עשרים ותשעה ימים לעומר. במוצאי היום (ערב שבת) סופרים שלשים ימים לעומר.

ד. בחלק מקהילות התנועה נוהגים לערוך מעמד תפילה, יזכור והבדלה במוצאי יום הזיכרון ולציין את המעבר מתוגת יום הזיכרון לשמחת חג העצמאות.

ה. בערב יום הזיכרון סופרים תשעה עשר ימים לעומר; במוצאי יום הזיכרון וערב יום העצמאות סופרים עשרים ימים לעומר.

חג העצמאות, יום רביעי, ה' אייר 29.4

א. במרבית קהילות התנועה מתקיימים מעמדי תפילה, הלל ושמחה לציון היום ולציון תקומת ישראל בארצו. חלק מקהילות התנועה נוהגות לערוך מעמד תפילה והבדלה לציון המעבר מתוגת יום הזיכרון לשמחת חג העצמאות. קהילות אחרות נוהגות להתכנס לתפילת שחרית חגיגית. קהילת "אור חדש" בחיפה וקהילת "מעלות טבעון" נוהגות להתפלל תפילת ותיקין במעמד "אילת השחר".

ב. נוהגים להתפלל את תפילות היום בנעימה חגיגית ובהתרוממות רוח.

ג. בתפילות העמידה במהלך היום ובברכת המזון מוסיפים את תפילת "על הנסים" במסגרת ברכת ה"הודאה" וברכת ה"ארץ" בהתאמה. בחלק מקהילות התנועה נוהגים לשלב בברכת אבות ואמהות את פסוקי ההבטחה לאבות האומה, כמופיע בסדר יום העצמאות בסידור ה"עבודה שלב".

ד. נוהגים לומר הלל בברכה בערב החג וביומו. יש הנוהגים לומר בערב החג, הלל בדילוג, ובבוקר החג הלל שלם.

ה. בתפילת השחרית מוציאים ספר תורה ומעלים שלושה בפרשת "עקב", דברים ח, 18-1. מפטירים בנבואת הנחמה בישעיהו י, 32 - יב, 6.

ו. נוהגים לתקוע בשופר תקיעה גדולה או סדר תשר"ת.

ז. נוהגים לערוך סעודות שמחה בבית או בחיק הטבע ולהקדים להן קידוש חגיגי, כמובא בסידור ה"עבודה שלב". בחתימת הקידוש ובתפילות היום בבית הכנסת מברכים את ברכת הזמן.

ח. בערב יום העצמאות סופרים עשרים ימים לעומר; במוצאי חג העצמאות סופרים עשרים ואחד ימים שהם שלושה שבועות לעומר.

שבת פרשת אמר, ט"ו אייר 9.5

- א. בשחרית קוראים לשבעה ולמפטיר בפרשת "אמר". מפטירים ביחזקאל מד 31-15, בנבואה העוסקת אף היא בייחודה של הכהונה. מנהג נוסף: יחזקאל מד 24-15
- ב. במנחה קוראים לשלושה עולים בפרשת "בהר". לומדים פרק ד' במסכת אבות.
- ג. בערב שבת סופרים שלושים ימים לעומר; במוצאי שבת סופרים שלושים ואחד ימים לעומר.

ל"ג בעומר, יום שלישי, י"ח באייר 12.5

- א. נוהגים מקצת מנהגי שמחה. במנהג התפילה המסורתי אין אומרים את סדר התחנון.
- ב. בערבו של יום (יום ב' בערב) סופרים שלושים ושלושה ימים לעומר; במוצאי היום סופרים שלושים וארבעה ימים לעומר.
- ג. עדות אשכנז נוהגות להפסיק את מנהגי האבלות של ימי העומר ביום זה ולחדשם ביום ל"ד לעומר. עדות ספרד נוהגות להפסיק את מנהגי האבלות בצאת ל"ג בעומר.

שבת פרשת בהר ו-בחוקותי, כב אייר 16.5

- א. בשחרית קוראים לשבעה ולמפטיר בפרשות "בהר" ו-"בחוקותי". בקהילות הנוהגות במחזור הקריאה התלת שנתית מעלים שלושה או ארבעה עולים בפרשת "בהר" ואת יתרת העולים בפרשת "בחוקותי".
- ב. את פסוקי התוכחה בפרשת "בחוקותי" נוהגים לקרוא בקול נמוך ואין מחלקים אותם בין מספר עולים. המפטיר וקרא את פסוקי הסיום של פרשת "בחוקותי". בסיום קריאתו וטרם הברכה מכריזים: "חזק חזק ונתחזק" לציון סיום הקריאה בספר ויקרא.
- ג. מפטירים בירמיהו טז, 19 - יז, 14 בענייני ברכות וקללות.
- ד. במנחה קוראים לשלושה מתוך פרשת "במדבר". לומדים פרק ד' במסכת אבות.
- ה. לקראת יום ירושלים, שחל ביום שישי, ניתן לשלב בתפילה מקראות ושירים לכבודה של ירושלים ולציון התפילה להשכנת שלום בין חומותיה. בנוסף ניתן לציין בתפילה את זכרם של בני קהילת "ביתא ישראל" שנספו בדרכם מאתיופיה

לישראל, ושיום ירושלים משמש כיום הזיכרון למסעם ולקורבנם.

1. בערב שבת סופרים שלושים ושבעה ימים לעומר; בצאת השבת סופרים שלושים ושמונה ימים לעומר.

יום ירושלים, יום שישי, כ"ח אייר 22.5 - יום הזיכרון לנשפי קהילת "ביתא ישראל"

- א. יום זה נקבע על ידי הכנסת לציון איחודה של העיר ירושלים ולזכר הנופלים בקרבות מלחמת ששת הימים ובמיוחד בקרבות לשחרור העיר.
- ב. מזה יובל שנים, מאז סוף מלחמת ששת הימים, הונהגה ביום זה אמירת הלל בברכה. בקהילות היהדות המתקדמת המתכנסות לתפילה ביום זה ראוי לומר הלל בדילוג בדומה ליום שביעי של פסח. בצד השמחה על איחודה של העיר ראוי לעסוק ביום זה בלימוד ובמעשה לקידום הסובלנות, הערבות הדדית והשלום בין כל תושבי העיר.
- ג. יום ירושלים נקבע גם כיום הזיכרון לזכר נשפי עדת "ביתא ישראל" שמתו במסעם המפרך מאתיופיה לארץ ישראל. התנועה הרפורמית התקיינה נוסח יזכור מיוחד לזכר הנספים. גם מטעם זה ראוי לומר הלל בדילוג ביום זה ולא הלל שלם.
- ד. בערב יום ירושלים סופרים ארבעים ושלושה ימים לעומר; במוצאי יום ירושלים, ערב שבת, סופרים ארבעים וארבעה ימים לעומר.

יזכר לקדושי קהילת "ביתא ישראל"

יזכר אלהים אֶת אלפי בניו ובנותיו, אחינו ואחיותינו, יהודי קהילת ביתא ישראל, אשר חרפו נפשם במסע מאתיופיה לארץ ישראל ונספו ברעב ובצמא, בחום המדבר ובצינת הלילה, ואת כל אלו אשר נהרגו ונרצחו במסעם על ידי בני עוולה, מבקשי רעתם ונפשם. "צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה וִירוּשָׁלַיִם תִּתְּמֵן קוֹלָהּ. לְבַי לְבַי עַל חֲלָיִקָהּ, מְעִי מְעִי עַל הַרוּגֵיהֶם".
יזכר עם ישראל את גבורתם ויתברך בזרעם ובמורשתם. יִאָּבֵל הָעַם עַל קִדְשַׁת הָרָצוֹן ומסירות הנפש אשר אבדו במסע אל ארץ ציון וירושלים. יהיה זכרם חתום בלב ישראל לדור דור.

שבת פרשת במדבר, שבת כלה, כ"ט אייר 23.5 - שבת מברכין חודש סיון

- א. בשחרית קוראים לשבעה ולמפטיר בפרשת "במדבר". מפטירים בהפטרות "מחר חודש", בשמואל א' כ' 18 - 42. הפטרה זו נבחרת משום אזכור ראש החודש המופיע בפתיחה. מנהג נוסף: שמואל א' כ' 18 - 29.
- ב. לפני הכנסת ספר התורה לארון הקודש מברכים את חודש סיון ומכריזים על ראש החודש שיחול ביום ראשון.
- ג. שבת זו, שלפני חג השבועות נקראת גם "שבת כלה" משום שמעמד מתן תורה נמשל לחגיגת כלולות בין עם ישראל והקב"ה. בעדות ספרד נהוג בשבת זו לקרוא כתובה מיוחדת. נוסח הכתובה מופיע במחזור "השמחה שבלב".
- ד. חלק מקהילות התנועה מציינות בשבת זו את "שבת דרך ארץ" על שום הרעיון לפיו "דרך ארץ קדמה לתורה", ולהקדיש דברי תורה ולימוד לענייני צדק חברתי ומקומה של האחריות החברתית במסורת ישראל.
- ה. קהילות שלא ציינו את יום ירושלים ויום הזיכרון לנספים מקרב קהילת "ביתא ישראל" יכולים לציין עניינים אלו בשבת זו.
- ו. במנחה קוראים לשלושה מתוך פרשת "נשא". לומדים את פרק ו' במסכת אבות, פרק "קניין תורה".
- ז. בערב שבת סופרים ארבעים וארבעה ימים לעומר. במוצאי השבת סופרים ארבעים וחמישה ימים לעומר.